

Σύντομος αποχαιρετισμός στον Φάνη Σουλακέλλη (1963-2015)

Τον Φάνη Σουλακέλλη τον γνώρισα τα Χριστούγεννα του 1997, όταν ήμουν διδακτορική φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, και ο Φάνης επισκέπτης για οικογενειακές Χριστουγεννιάτικες διακοπές στη Βρετανική πρωτεύουσα. Ήταν η περίοδος που ξεκινούσα τις συνεντεύξεις με εκπαιδευτικούς μουσικής και καλλιτέχνες για την έρευνά μου που σχετίζονταν με τη διδασκαλία της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής. Ο Φάνης ήταν ένας από τους πρώτους συναδέλφους από τους οποίους πήρα συνέντευξη, συζητήσαμε πολύ ανοιχτά, μου άνοιξε απλόχερα τον δικό του ορίζοντα και την πορεία του στην ενασχόληση με τη μουσική παράδοση. Με βοήθησε κι άλλες φορές αργότερα στη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων μου και στην επαφή μου με συναδέλφους στην Αθήνα. Ήταν ένας άνθρωπος με όραμα, πάθος και πίστη για αυτό που έκανε. Διατηρήσαμε έναν αμοιβαίο σεβασμό και αλληλοεκτίμηση, και κάθε φορά που βρισκόμασταν σε κάποιο συνέδριο ή σχετική εκδήλωση, χαϊρόμασταν ειλικρινά.

Ο Θεοφάνης Σουλακέλλης γεννήθηκε το 1963, στη Μυτιλήνη. Φοίτησε στη Σχολή του Σίμωνα Καρα, κάτι που προφανώς καθόρισε την επαγγελματική και καλλιτεχνική του πορεία. Αργότερα πήρε πτυχία στη Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική και στην Ευρωπαϊκή Μουσική, με τα οποία διορίστηκε στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Εργάστηκε ως εκπαιδευτικός μουσικής στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκειο Παλλήνης από την ίδρυσή του το 1988, διδάσκοντας το μάθημα «Θεωρία και Πράξη της Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής». Σε μαθήματά του που είχα τη χαρά να παρακολουθήσω στο πλαίσιο της διδακτορικής μου έρευνας, είχα εντυπωσιαστεί από το πόσο ξεκάθαρος και συνεπής ήταν στο διδακτικό του έργο, και ως εκ τούτου γρήγορος και αποτελεσματικός. Αυστηρός, μα συνάμα προσηνής, τον ενδιέφερε οι μαθητές του να βιώσουν το ύφος και το ήθος της παραδοσιακής μουσικής. Ανατρέχοντας σε εκείνη τη συνέντευξη την οποία ξαναδιάβασα -με άλλη ωριμότητα πια- διακρίνω έναν άνθρωπο ταγμένο στην παράδοση. Έμεινε όσο μπορούσε σε απόσταση από νεωτερισμούς και εξελίξεις στην παραδοσιακή μουσική, πιστός υπηρέτης του παλιού ύφους, αναζητούσε πάντα την αυθεντική παραδοσιακή αισθητική μέσα από τα δικά του φίλτρα. Ακόμα κι αν δε συμφωνούσε κάποιος με τις απόψεις του, μπορούσε εύκολα να δει στο Φάνη ενσάρκωμένο το βίωμα της μουσικής παράδοσης στη διδασκαλία του, στις καλλιτεχνικές του δραστηριότητες, στην αγαιοπελαγίτικη προφορά του, στον τρόπο ζωής του. Αλλά αυτό που παραμένει για μένα αξιοσημείωτο είναι η

άοκη, στοχευμένη και συνεπής δραστηριότητά του, επιστημονική και συνάμα καλλιτεχνική, που έλαβε σάρκα και οστά μέσα από το ΚΑΛΜΕ.

Το 1991 ίδρυσε το **Κέντρο Αιγαιακών Λαογραφικών και Μουσικολογικών Ερευνών (Κ.Α.Λ.Μ.Ε.)**, όπου στέγαζε το *Γυναικείο Βυζαντινό Χορό Κασσιανή η Υμνογράφος* και το *Σύνολο Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής - Χορωδία και Ορχήστρα Αιγαίου*. Από την ίδρυση του ΚΑΛΜΕ ο Φάνης είχε αναλάβει τη διδασκαλία των χορωδιών, καθώς και την

καλλιτεχνική διεύθυνση του Κέντρου. Το ΚΑΛΜΕ πρόσφερε πολύ αξιόλογες εκδόσεις για την ελληνική μουσική, όπως: *Μικρός και Μέγας Παρακλητικός Κανών εις την Υπεραγίαν Θεοτόκον* (1994), *Δημόδη Ασματα Αρετσούς* (Βιβλίο και CD, 1997), *Στά'μορφα τα καπηλειά* (CD, 1999), *Από τον Πουνέντη* (CD, 2001), *Ρεϊς Ντερές* (CD, 2002/2009), *Δημόδη Ασματα Ρεϊς Ντερέ* (Βιβλίο και CD, 2002), *Κάλαντα, Καλήμερα και πάντα και του χρόνου* (CD, 2004), *Πολεμούσαμε και*

Τραγουδούσαμε (Λεύκωμα και CD, 2004), *Φυντάνι, φιντανάκι* (CD, 2005), *Εαρινές Εορτές* (CD, 2008), *Μουσική από το Βορειοανατολικό Αιγαίο* (Λεύκωμα και 4 CDs), *Άσματα του Αγερού* (CD, 2009). Ο Φάνης Σουλακέλλης επιμελήθηκε τις εκδόσεις: *Αιγαίο των Αγγέλων* (1999, Μουσικός Οίκος Φίλιππου Νάκα) και *Μικρασιατικά Άσματα* (2002, Μουσικός Οίκος Φίλιππου Νάκα), και τον ψηφιακό δίσκο *Αιγαίο των Αγγέλων* (1999, Έκδοση του Πειραματικού Μουσικού Γυμνασίου-Λυκείου Παλλήνης). Υπήρξε επίσης τακτικός συνεργάτης του Γ' Προγράμματος της Ε.Ρ.Α.

Ο Φάνης έφυγε για το μεγάλο ταξίδι το Σάββατο 26/09/2015 σε ηλικία 52 ετών, μετά από δύσκολη ασθένεια. Με θλίψη για τον πρόωρο χαμό του, εκφράζω τα βαθιά μου συλλυπητήρια στους οικείους του για τον άξιο ερευνητή και άνθρωπο.

Ευχόμαστε στο ΚΑΛΜΕ μέσα από το νέο Δ.Σ. και τη νέα Καλλιτεχνική Διεύθυνση να συνεχίσει επάξια το έργο των πρώτων 25 χρόνων του και το όραμα του ιδρυτή του. Η Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση αποχαιρετά έναν σπουδαίο δάσκαλο και ερευνητή.

Καλό ταξίδι Φάνη.

Ζωή Διονυσίου
Επίκουρος Καθηγήτρια Μουσικής Παιδαγωγικής
Τμήμα Μουσικών Σπουδών
Ιόνιο Πανεπιστήμιο